

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΔΕΙΠΝΟ ΠΟΥ ΠΑΡΕΘΕΣΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Λευκωσία, 1 Οκτωβρίου 1996

Κύριε Πρόεδρε,

Με ιδιαίτερη χαρά, μετά από σύντομο χρονικό διάστημα επισκέπτομαι και πάλι την Κύπρο. Και αυτή τη φορά βρίσκομαι εδώ όχι κάτω από την πίεση τραγικών γεγονότων αλλά, πραγματοποιώντας επίσημη επίσκεψη η οποία συμπίπτει με την επέτειο της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η παρουσία μου αυτή επιβεβαιώνει, για μία ακόμη φορά, το αμέριστο ενδιαφέρον της Ελληνικής Κυβέρνησης για την τύχη ενός ζωντανού τμήματος του Ελληνισμού και υπογραμμίζει την απόφαση της Ελλάδας, του Ελληνισμού στο σύνολό του, να σταθεί στο πλάι του, με όλες της τις δυνάμεις.

Πράγματι, οι καιροί είναι κρίσιμοι και ο Ελληνισμός, αντιμετωπίζει και πάλι τον παραλογισμό του τούρκικου επεκτατισμού. Το πρώτιστο εθνικό μας πρόβλημα διέρχεται μία εξαιρετικά λεπτή φάση, η έκβαση της οποίας θα κρίνει το μέλλον της Κύπρου και του Κυπριακού Ελληνισμού. Η προκλητικότητα και η αδιαλλαξία της τουρκικής πλευράς συνεχίζεται και κορυφώνεται, ενώ από την πλευρά τους, τόσο οι Διεθνείς Οργανισμοί όσο και κυρίως οι Μεγάλες Δυνάμεις που ενδιαφέρονται για μία λύση, δεν έχουν, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, επιδείξει την αναγκαία πολιτική βούληση και δεν έχουν ασκήσει την επιρροή τους στην τουρκική πλευρά.

Η αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής απαιτεί μία κολοσσιαία προσπάθεια που θα έχει ως στόχο την κινητοποίηση, σε διπλωματικό επίπεδο, για την ανατροπή των τετελεσμένων της εισβολής και

κατοχής που επί 22 χρόνια έχουν δημιουργήσει μία απαράδεκτη κατάσταση.

Η Ελλάδα και η Κύπρος θα πρέπει να αξιοποιήσουν, στον καλύτερο δυνατό βαθμό, τα νέα διεθνή και ευρωπαϊκά δεδομένα ενισχύοντας τα ερεθίσματά τους και εξασφαλίζοντας τις απαραίτητες συμμαχίες που θα επιτρέψουν την επίτευξη μίας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού και παράλληλα θα καταστήσουν ανέφικτους τους στόχους της Τουρκίας.

Η ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου αποτελεί μία νέα παράμετρο στο Κυπριακό που δημιουργεί βάσιμες ελπίδες για μία λύση που θα επιτρέψει την επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού προσφέροντας ταυτόχρονα τις προϋποθέσεις ειρηνικής συμβίωσης και συνύπαρξης όλου του πληθυσμού της Κύπρου. Πρώτη προτεραιότητά μας λοιπόν οφείλει να είναι η προώθηση της ενταξιακής πορείας της Κύπρου, η έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, έξι μήνες μετά την ολοκλήρωση της Διακυβερνητικής, και η ευόδωσή τους στο συντομότερο χρονικό διάστημα. Για το λόγο αυτό χρειάζονται σοβαρές προετοιμασίες, στενή συνεργασία Ελλάδας - Κύπρου και οι απαραίτητες διπλωματικές ενέργειες που θα συνδέσουν την ένταξη της Κύπρου με το ευρύτερο ζήτημα της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρώ ότι η ευρωπαϊκή προώθηση της Κύπρου μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης και για την εξεύρεση μίας δίκαιης λύσης στο Κυπριακό πρόβλημα. Σε καμμία, όμως, περίπτωση η λύση του Κυπριακού δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάτι τέτοιο θα έδινε λανθασμένα μηνύματα και θα ενίσχυε την τουρκική αδιαλλαξία. Πρέπει να καταστήσουμε σαφές προς όλες τις

κατευθύνσεις ότι ενδιαφερόμαστε για μία σύντομη λύση του Κυπριακού αλλά βεβαίως μία λύση που θα στηρίζεται στο διεθνές δίκαιο, στις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και στην Ευρωπαϊκή έννομη τάξη.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εντατικοποιήσουμε τις προσπάθειές μας ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να επιδείξει την απαραίτητη ευαισθησία και ενδιαφέρον για να βοηθήσει στην επίλυση του Κυπριακού προβλήματος. Το Κυπριακό πρόβλημα είναι ευρωπαϊκό πρόβλημα. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι η Ευρώπη θα πρέπει, συναισθανόμενη τις πολιτικές της ευθύνες, να αναλάβει πρωτοβουλία για την προώθηση της λύσης του.

Σε μία γενικότερη βάση, σε ό, τι αφορά την ουσία του Κυπριακού, έχουμε ήδη συμφωνήσει ότι οι αποφάσεις του ΟΗΕ αποτελούν το μόνο αποδεκτό πλαίσιο για επίλυση του προβλήματος. Οι διάφορες πρωτοβουλίες - από οπουδήποτε και αν προέρχονται - είναι ευπρόσδεκτες στο μέτρο που στοχεύουν στην υποβοήθηση των προσπαθειών του Γ.Γ. ΟΗΕ. Θα πρέπει, όμως, οι πρωτοβουλίες αυτές να εντάσσονται σε κάποιο συγκεκριμένο πλαίσιο και να συντονίζονται από τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, και να ενισχύουν το έργο του ώστε να αποδώσει.

Έχουμε, επίσης, συμφωνήσει ότι είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε σε διάλογο με την άλλη πλευρά με την προϋπόθεση ότι θα έχουν εξασφαλισθεί οι συνθήκες χωρίς κανένα νόημα. Και η προϋπόθεση αυτή είναι η ύπαρξη ενός ελαχίστου κοινού εδάφους μεταξύ των απόψεων των δύο πλευρών, όπως ακριβώς ζητά και το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Θα ήθελα, παράλληλα με την αμετακίνητη θέση μας για ειρηνική επίλυση του Κυπριακού, να σας διαβεβαιώσω για την προσήλωση της Κυβέρνησης μου στη χρησιμότητα του Δόγματος του Ενιαίου Χώρου, οι

προβλέψεις και οι σχεδιασμοί του οποίου θα συνεχίσουν να υλοποιούνται με ταχείς ρυθμούς, ώστε ο Κυπριακός Ελληνισμός να αισθάνεται ασφαλής και σίγουρος για το μέλλον του. Εξυπακούεται, πάντως, ότι με την υιοθέτηση της ολοκληρωμένης πρότασης για την αποστρατιωτικοποίηση του νησιού, που έχει προτείνει ο Πρόεδρος Κληρίδης, το δόγμα αυτό δεν θα έχει λόγο ύπαρξης. Όσοι ενδιαφέρονται για την ειρηνική επίλυση του Κυπριακού θα πρέπει να στρέψουν τις προσπάθειές τους προς αυτή την κατεύθυνση.

Πέραν όμως, από όσα προανέφερα, η στενή και εποικοδομητική συνεργασία της Κύπρου και της Ελλάδας θα συνεχισθεί και θα εντατικοποιηθεί και σε όλους τους άλλους τομείς, ενώ η νέα διεθνής πραγματικότητα τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ανατολική Μεσόγειο προσφέρουν νέες ευκαιρίες για την από κοινού ενεργοποίησή μας, στον οικονομικό, εμπορικό, τεχνολογικό και επενδυτικό τομέα. Η Κύπρος βρίσκεται σ' ένα στρατηγικό σημείο που της δίνει την ευκαιρία να αξιοποιήσει τα νέα αυτά δεδομένα.

Ο Κυπριακός Ελληνισμός κατάφερε να αξιοποιήσει αυτά τα στρατηγικά πλεονεκτήματα του νησιού και να επιβιώσει παρά τις δυσκολίες και την εισβολή. Στα 22 χρόνια που πέρασαν από την τουρκική εισβολή, το ελεύθερο τμήμα της Κύπρου όχι μόνο δεν κατέρρευσε, αλλά σημειώνει μία εκπληκτική ανάπτυξη και πρόοδο. Ο Κυπριακός Ελληνισμός "στάθηκε στη γη που τον γέννησε" δημιουργώντας παράγοντες, αναπτύσσοντας πρωτοβουλίες και ιδέες ώστε σήμερα να έχει ένα από τα υψηλότερα βιοτικά επίπεδα του κόσμου. Τα επιτεύγματα αυτά θα πρέπει να διασφαλισθούν και να συνεχισθούν γιατί αποτελούν την ασπίδα και γερή βάση για την περαιτέρω πορεία μας.

Ο δρόμος που ανοίγεται μπροστά μας είναι μακρύς και οι προκλήσεις πολλές. Από εμάς εξαρτάται εάν θα μπορέσουμε να πραγματοποιήσουμε τους στόχους μας ώστε η επόμενη επέτειος να βρει την Κύπρο ενωμένη. Με την ευκαιρία της εδώ παρουσίας μου θέλω για μία ακόμη φορά να σας διαβεβαιώσω ότι η Ελλάδα στέκεται πάντοτε στο πλευρό των Κυπρίων αδελφών της με όλες τις δυνάμεις που διαθέτει. Η συμπαράσταση αυτή είναι μία δέσμευση αυτονόητη και επιβάλλεται όχι μόνο από τους κανόνες της ηθικής και της δικαιοσύνης αλλά και από την παρόρμηση που δημιουργεί η κοινή ρίζα και οι δεσμοί μας. Αυτό που απομένει είναι να συνειδητοποιήσουμε τις μεγάλες μας δυνάμεις, να παραδειγματισθούμε από το παρελθόν και να αντιμετωπίσουμε το μέλλον με θάρρος και αισιοδοξία.

Τελειώνοντας, Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω, για μία ακόμη φορά, για την θερμή και εγκάρδια υποδοχή η οποία αντικατοπτρίζει τόσο το επίπεδο των σχέσεών μας όσο και τους αδελφικούς δεσμούς που μας ενώνουν από το λυκαυγές της ιστορίας μέχρι σήμερα.

Επιτρέψτε μου, Κύριε Πρόεδρε, να υψώσω το ποτήρι μου στην υγεία σας, στην πρόοδο, την ευημερία και την δικαίωση των αγώνων του Κυπριακού λαού.